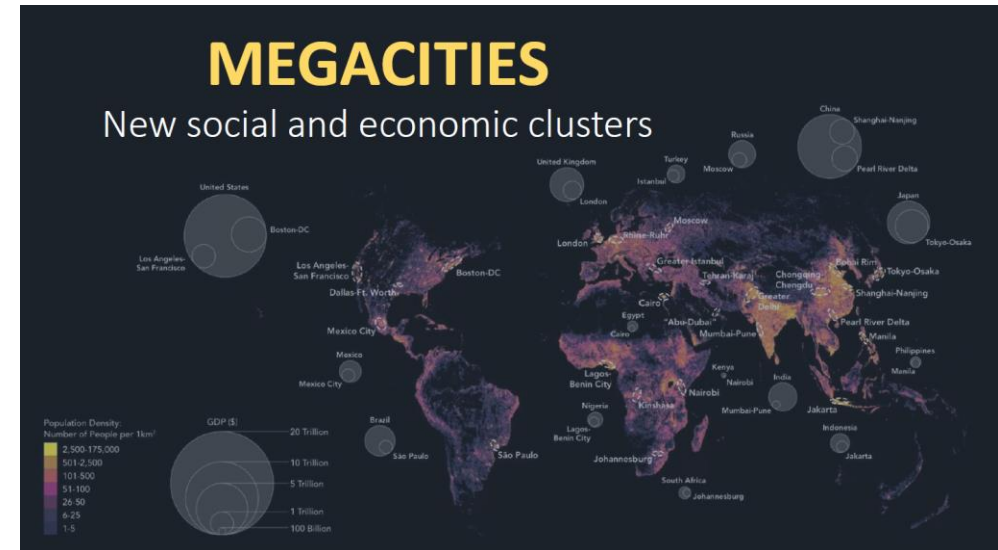

Το πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδιασμού

Ανδρέας Αλεξόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

Το σύγχρονο Αστικό περιβάλλον

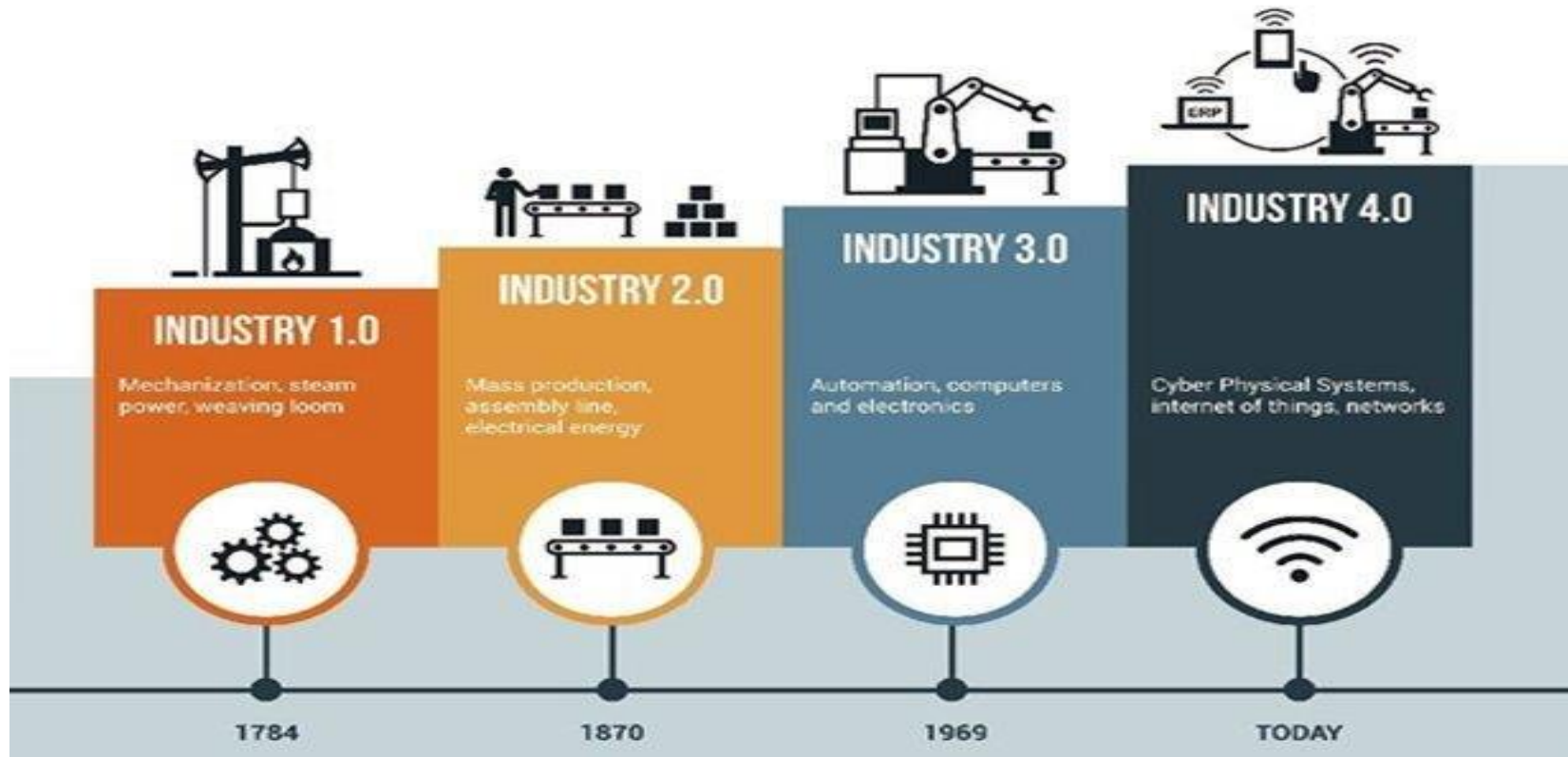
Αστικοποίηση

- Μέχρι το 2025, αναμένεται ότι περίπου το 58% του παγκόσμιου πληθυσμού ή 4.6 δισεκατομμύρια άνθρωποι θα ζουν σε αστικές περιοχές.
- Στις ανεπτυγμένες περιφέρειες και πόλεις, ο αστικός πληθυσμός στις πόλεις μπορεί να φτάσει το 81% του συνολικού πληθυσμού.

Το σύγχρονο πλαίσιο των οργανισμών

I. Η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση (Industry 4.0)

<https://www.youtube.com/watch?v=v9rZOa3CUC8>

<https://www.youtube.com/watch?v=cQyym3yXGn4>

Το σύγχρονο πλαίσιο των Οργανισμών

- Αποτελεί επανάσταση στον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες/οργανισμοί κατασκευάζουν, βελτιώνουν και διανέμουν τα προϊόντα τους.
- Οι κατασκευαστές ενσωματώνουν νέες τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένου των Internet of Things (IoT), cloud computing, analytics, και artificial Inetelligence στις εγκαταστάσεις παραγωγής τους και καθ 'όλη τη διάρκεια των δραστηριοτήτων τους. Αυτά τα έξυπνα εργοστάσια είναι εξοπλισμένα με προηγμένους αισθητήρες, ενσωματωμένο λογισμικό και τεχνολογίες ρομποτικής με αποτέλεσμα τη δυνατότητα συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και ακολούθως την καλύτερη λήψη αποφάσεων.

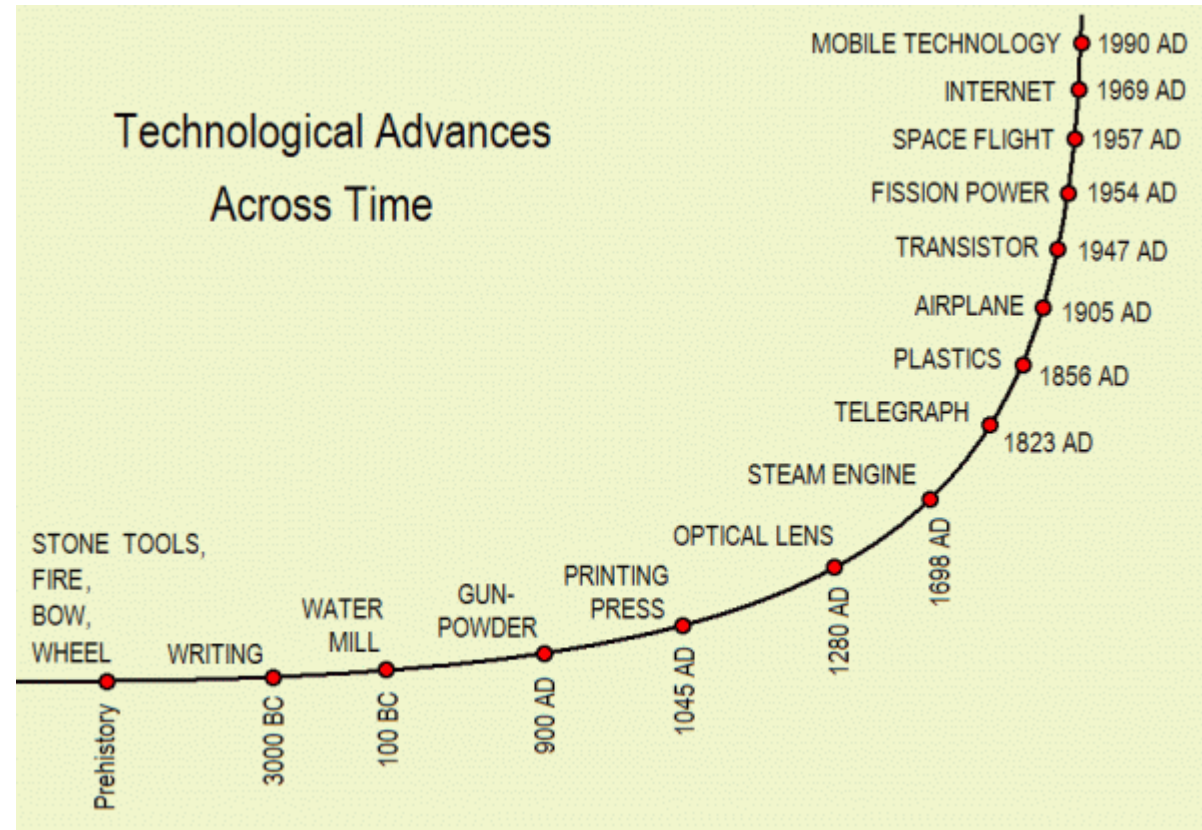
Το σύγχρονο πλαίσιο των Οργανισμών

- Ακόμη υψηλότερη αξία δημιουργείται όταν τα δεδομένα από τις παραγωγικές διαδικασίες συνδυάζονται με λειτουργικά δεδομένα από τα επιχειρησιακά συστήματα (ERP) σχετικά με την αλυσίδα εφοδιασμού, την εξυπηρέτηση πελατών και των υπολοίπων δραστηριοτήτων της επιχείρησης/ οργανισμού.
- Αυτές οι ψηφιακές τεχνολογίες οδηγούν σε αυξημένο αυτοματισμό, προληπτική συντήρηση, αυτο-βελτιστοποίηση, βελτιώσεις της διαδικασίας και, πάνω απ 'όλα, σε ένα νέο επίπεδο αποτελεσματικότητας και ανταπόκρισης στους πελάτες που δεν ήταν εφικτό προηγουμένως.

(IBM,2021)

Το σύγχρονο πλαίσιο των οργανισμών

Το σύγχρονο πλαίσιο των Οργανισμών

II. Οι κλιματικές και Περιβαλλοντικές Προκλήσεις

Υπάρχει μόνο ένας πλανήτης Γη. Ωστόσο, έως το 2050 οι άνθρωποι θα καταναλώνουν για τρεις πλανήτες

Κατά τον 20ο αιώνα, ο κόσμος βίωσε :

- μια τετραπλάσια αύξηση του πληθυσμού
- αύξηση 23 φορές στην οικονομική παραγωγή και
- 12πλάσια αύξηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων

(Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2011).

Οι κλιματικές και Περιβαλλοντικές Προκλήσεις

- Η παγκόσμια κατανάλωση υλικών όπως η βιομάζα, τα ορυκτά καύσιμα, τα μέταλλα και τα ανόργανα συστατικά αναμένεται να διπλασιαστεί τα επόμενα 40 έτη
- Το ανθρώπινο αποτύπωμα ήδη υπερβαίνει τη ικανότητα της γης περισσότερο από 50%.
- Η ετήσια παραγωγή αποβλήτων προβλέπεται να αυξηθεί κατά 70 % έως το 2050

Οι κλιματικές και Περιβαλλοντικές Προκλήσεις

- Με τον σύγχρονο ρυθμό της κατανάλωσης κάποιες πρώτες ύλες αναμένεται να μην είναι διαθέσιμες μετά από το επόμενο 20 έτη.
- Το 50 % των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και περισσότερο από το 90 % της απώλειας βιοποικιλότητας και της πίεσης από πλευράς υδάτινων πόρων οφείλονται στην εξόρυξη και επεξεργασία των πόρων.
- Η ετήσια παραγωγή αποβλήτων από όλες τις οικονομικές δραστηριότητες στην ΕΕ ανέρχεται σε 2,5 δισεκατομμύρια τόνους, ή 5 τόνους κατά κεφαλή ετησίως, ενώ κάθε πολίτης παράγει σχεδόν μισό τόνο αστικών αποβλήτων.

(Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2020; ΕΥ-ΣΕΒ, 2016)

Η έννοια της Βιώσιμης Ανάπτυξης

Η ανάπτυξη που εκπληρώνει τις ανάγκες του παρόντος χωρίς συμβιβασμούς εις βάρος της ικανότητας των μελλοντικών γενεών να εκπληρώσουν τις δικές τους ανάγκες

WCED,(1987), The Report of the Brundtland Commission, Our Common Future

Η επιδίωξη της Βιώσιμης Ανάπτυξης

Η Ατζέντα του 2030 για την βιώσιμη ανάπτυξη, που εγκρίθηκε από όλα τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών το 2015, παρέχει ένα κοινό σχέδιο για την ειρήνη και την ευημερία, για τους ανθρώπους και τον πλανήτη, τώρα και στο μέλλον.

Στην καρδιά του βρίσκονται οι 17 Στόχοι Αειφόρου Ανάπτυξης (SDGs), οι οποίοι αποτελούν επείγουσα έκκληση για δράση από όλες τις χώρες - αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες - σε μια παγκόσμια εταιρική σχέση.

(ΟΗΕ, 2021)

Οι Στόχοι της Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ

<https://www.statistics.gr/sdgs>

Το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Η **Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (2019)** δρομολόγησε μία συντονισμένη στρατηγική για μια κλιματικά ουδέτερη, αποδοτική από πλευράς πόρων και ανταγωνιστική οικονομία.

Το Αστικό περιβάλλον στην Ε.Ε.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2019):

Στις αστικές περιοχές της Ευρώπης κατοικούν πάνω από τα δύο τρίτα του πληθυσμού της ΕΕ τα οποία αντιπροσωπεύουν περίπου το 80 % της κατανάλωσης ενέργειας και παράγουν έως και το 85 % του ΑΕΠ της Ευρώπης.

Οι συγκεκριμένες αστικές περιοχές αποτελούν κινητήριες δυνάμεις της οικονομίας και δρουν ως καταλύτες δημιουργικότητας και καινοτομίας παντού στην Ένωση.

Ταυτόχρονα όμως υπάρχουν περιοχές όπου επίμονα προβλήματα, όπως η ανεργία, η απομόνωση και η φτώχεια είναι εξαιρετικά σοβαρά.

Βασικές προκλήσεις των Αστικών Πολιτικών στην Ε.Ε.

Κοινωνική Συνοχή

Προστασία του Περιβάλλοντος

Νέα μοντέλα ανάπτυξης της οικονομίας

Διαχείριση της γνώσης-Προώθηση της καινοτομίας

Ενίσχυση Συμμετοχικότητας-Δημοκρατία

Ανάπτυξη Συνεργασιών- Εταιρικά Σχήματα

Ενσωμάτωση ΤΠΕ

Εθνικό πρόγραμμα Ανάπτυξης

Ορίζονται πέντε αναπτυξιακοί στόχοι που συνάδουν με τους πέντε πυλώνες και αναλύονται με τη σειρά τους σε ειδικούς στόχους και προτεραιότητες:

- η έξυπνη ανάπτυξη, η προαγωγή της έρευνας και η ανάπτυξη καινοτομίας για ψηφιακό μετασχηματισμό, που συμβάλλουν στην ανάκαμψη της οικονομίας με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικότητας για μια αγορά με ισχυρές μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ)
- η πράσινη ανάπτυξη, η μετάβαση σε βιώσιμες επενδύσεις, με την υιοθέτηση της κυκλικής οικονομίας και την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής συνιστώσας για μία οικονομική ανάπτυξη συμβατή με την αειφορία για το περιβάλλον
- η κοινωνική ανάπτυξη, η διασφάλιση των κοινωνικών δικαιωμάτων και της εδαφικής συνοχής

Εθνικό πρόγραμμα Ανάπτυξης

- η ανάπτυξη υποδομών, η περιφερειακή σύνδεση και η βελτίωση της ποιότητας διαβίωσης των πολιτών και τέλος
- η εξωστρέφεια με επιμέρους επιδιώξεις για την εξασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης της χώρας με τη μέγιστη σύγκλιση των περιφερειών και την πληρέστερη δυνατή αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων.

Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021-2027)

Το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021-2027) αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό των Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ενωσιακούς διαθέσιμους πόρους 20,9 δις. των: Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ+), Ταμείου Συνοχής (ΤΣ), Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΤ). Η εθνική συνεισφορά ανέρχεται στα 5,3 δις.

Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021-2027)

Κατά τη χρονική περίοδο 2021-2027 οι προτεραιότητες πολιτικής συγκεφαλαιώνονται στους εξής στόχους:

- Μια εξυπνότερη Ελλάδα μέσω της προώθησης της επιχειρηματικής καινοτομίας και της καινοτόμου επιχειρηματικότητας (σύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία), της ψηφιοποίησης και του οικονομικού μετασχηματισμού των ΜμΕ με την αξιοποίηση του 20% των συνολικών πόρων, που θα στηρίξουν την παραγωγικότητα και την εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας.

-

Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021-2027)

-Μια πιο πράσινη Ελλάδα με το 27% των πόρων να ενισχύουν τις επενδύσεις στην ενεργειακή μετάβαση, στην αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή με βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης όλων των τομέων και ειδικότερα την προώθηση της κυκλικής οικονομίας.

-Μια πιο συνδεδεμένη Ελλάδα με στρατηγικά δίκτυα βιώσιμων υποδομών και μεταφορών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, ενισχύοντας επενδύσεις σε συστήματα διαχείρισης ασφάλειας μέσω της απορρόφησης του 8% των ενωσιακών πόρων.

Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021-2027)

-Μια πιο κοινωνική Ελλάδα που με το 30% των συνολικών πόρων διασφαλίζει τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο και κοινωνικά δικαιώματα στηρίζοντας την ισότιμη πρόσβαση των πολιτών σε αγαθά και υπηρεσίες υψηλού επιπέδου με ίσα κοινωνικά δικαιώματα. Η αύξηση της απασχόλησης, ο περιορισμός της εισοδηματικής ανισότητας, η αναβάθμιση δεξιοτήτων και η κοινωνική ένταξη περιθωριοποιημένων πολιτών αποτελούν βασικές επιδιώξεις στον άξονα αυτό.

Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021-2027)

-Μια Ελλάδα πιο κοντά στους πολίτες της με τη στήριξη στρατηγικών τοπικής πρωτοβουλίας για την προώθηση βιώσιμης αστικής ανάπτυξης μέσω της αξιοποίησης του 6% των πόρων. Η βελτίωση της ποιότητας διαβίωσης, οι ολιστικές παρεμβάσεις σε αστικές και αγροτικές περιοχές αποτελούν κύριες επιλογές πολιτικής προς την κατεύθυνση αυτή.

-Μια δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση στην απεξάρτηση από τον λιγνίτη περιοχών, όπως η Δυτική Μακεδονία, η Μεγαλόπολη, αλλά και η στοχευμένη μετάβαση των νησιών σε κλιματική ουδετερότητα με δράσεις που απορροφούν το 7% των ενωσιακών πόρων.

Τομεακά προγράμματα ΕΣΠΑ(2021-2027)

Τα οκτώ (8) Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 (17,6 δις ευρώ) αφορούν δράσεις σε έναν ή περισσότερους τομείς και γεωγραφικό εύρος εφαρμογής όλη τη χώρα.

- Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή: Π/Υ 4.162 εκατ. Ευρώ
Το πρόγραμμα αυτό προωθεί την ισότιμη πρόσβαση στην απασχόληση και την αντιμετώπιση της ανεργίας, ιδιαίτερα στις πληθυσμιακές ομάδες με τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας. Περιλαμβάνει ακόμη δράσεις για την ενίσχυση των απόρων και γενικότερα όσων διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, αλλά και για την κοινωνική τους ένταξη.

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

	Προϋπολογισμός Ταμείου Ανάκαμψης	Επενδυτικοί Πόροι που Κινητοποιούνται
1. Πράσινη Μετάβαση	(σε εκατ. €)	(σε εκατ. €)
1.1 Μετάβαση σε νέο ενεργειακό μοντέλο φιλικό στο περιβάλλον	1.200	2.348
1.2 Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας και χωροταξική μεταρρύθμιση	2.711	5.225
1.3 Μετάβαση σε ένα πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών	520	1.305
1.4 Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας	1.763	2.726
Σύνολο Πόρων Πυλώνα 1	6.194	11.604

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

2. Ψηφιακή Μετάβαση	(σε εκατ. €)	(σε εκατ. €)
2.1 Συνδεσιμότητα για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, το κράτος	522	582
2.2 Ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους	1.280	1.280
2.3 Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων	375	475
Σύνολο Πόρων Πυλώνα 2	2.177	2.337

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

3. Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή	(σε εκατ. €)	(σε εκατ. €)
3.1 Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας	776	776
3.2 Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	2.311	2.395
3.3 Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του συστήματος υγείας	1.486	1.486
3.4 Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές	611	611
Σύνολο Πόρων Πυλώνα 3	5.185	5.268

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

4. Ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας	(σε εκατ. €)	(σε εκατ. €)
4.1 Φορολογικά εργαλεία πιο φιλικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της φορολογικής διοίκησης	187	215
4.2 Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης	189	189
4.3 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης	251	464
4.4 Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών	21	21
4.5 Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας	444	612
4.6 Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας	3.743	7.233
4.7 Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών	5	5
Τεχνική υποστήριξη	40	40
Σύνολο Πόρων Πυλώνα 4	4.880	8.779